

4. Nieuwe energie en leefmilieu

Maastricht, september '24

Maatschappelijke opgave

Door uitvoering van het beleidskader Nieuwe energie & schoon leefmilieu 2024-2027 werken we aan een toekomstbestendig energiesysteem en een gezonde en veilige leefomgeving. De maatschappelijke opgaven die daarbij leidend zijn, zijn als volgt geformuleerd:

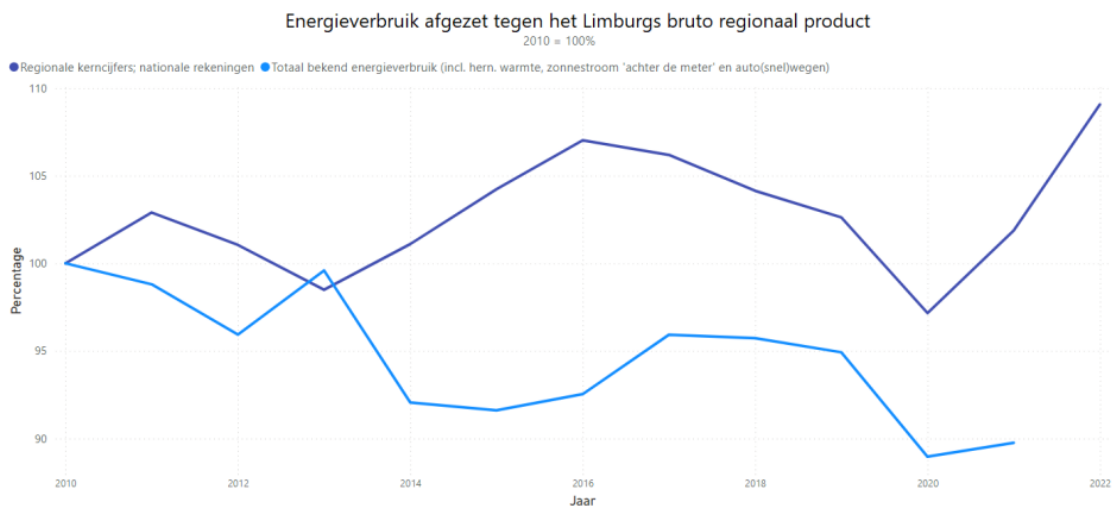
- *energie wordt efficiënt benut, is betaalbaar en CO2-arm;*
- *een schone, gezonde en veilige leefomgeving.*

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met deze maatschappelijke opgave. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicatoren bij 'energie wordt efficiënt benut'

Het energieverbruik is afhankelijk van de economische conjunctuur. Bij economische groei zal ook het energieverbruik toenemen en bij krimp afnemen. Bij een efficiënter energieverbruik zal gaande de jaren het energieverbruik minder hard groeien of dalen dan de conjunctuur. Dit wordt ook wel aangeduid als ontkoppeling. Als maat voor de conjunctuur wordt het bruto regionaal product van Limburg gebruikt. De grafiek zet het indexcijfer van het energieverbruik in Limburg af tegen het indexcijfer van het binnenlands regionaal product van Limburg. Het basisjaar voor de indexering is 2010.

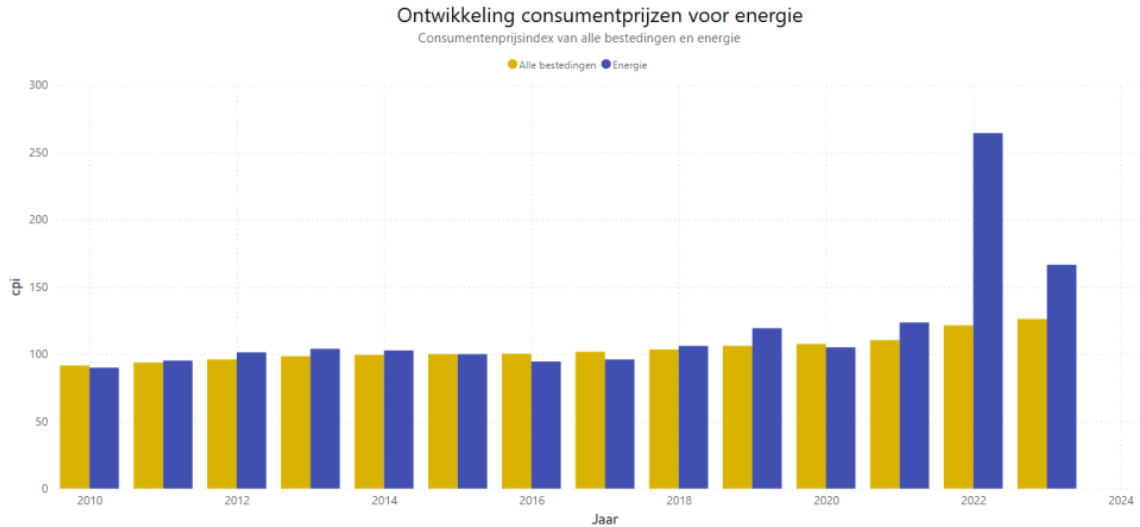
Indicator MO_8a: Energieverbruik afgezet tegen het Limburgs bruto regionaal product
Bron: Regionale klimaatmonitor RVO

Indicator bij 'energie is betaalbaar'

De betaalbaarheid van energie voor de consument is naast het energieverbruik afhankelijk van de energieprijzen. De prijsontwikkeling van energie wordt afgezet tegen de prijsontwikkeling van alle bestedingen in Nederland zoals deze door CBS wordt gepubliceerd. De ontwikkeling wordt geïndexeerd met 2010 als basisjaar.

Indicator MO_8b: Ontwikkeling consumentprijzen voor energie
Bron: CBS

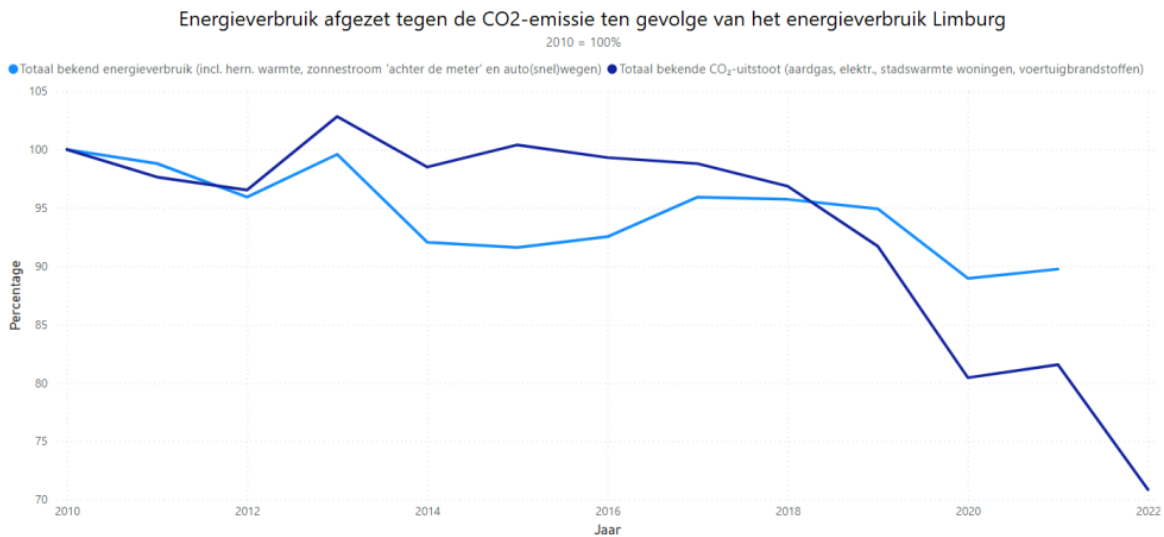
Indicatoren bij 'energie is CO2-arm'

Bij het gebruik van fossiele bronstoffen voor energieopwekking komt CO₂ vrij. Verlaging van de CO₂ emissie wordt bereikt door vermindering van het energieverbruik (besparing of meer efficiëntie) of door het gebruik van hernieuwbare- of kernenergie. Er worden drie indicatoren weergegeven, waarvan twee BBV-indicatoren, die hieraan uitdrukking geven.

Indicator MO_8c: Energieverbruik afgezet tegen de CO₂-emissie ten gevolge van het energieverbruik Limburg

Bron: Regionale klimaatmonitor RVO

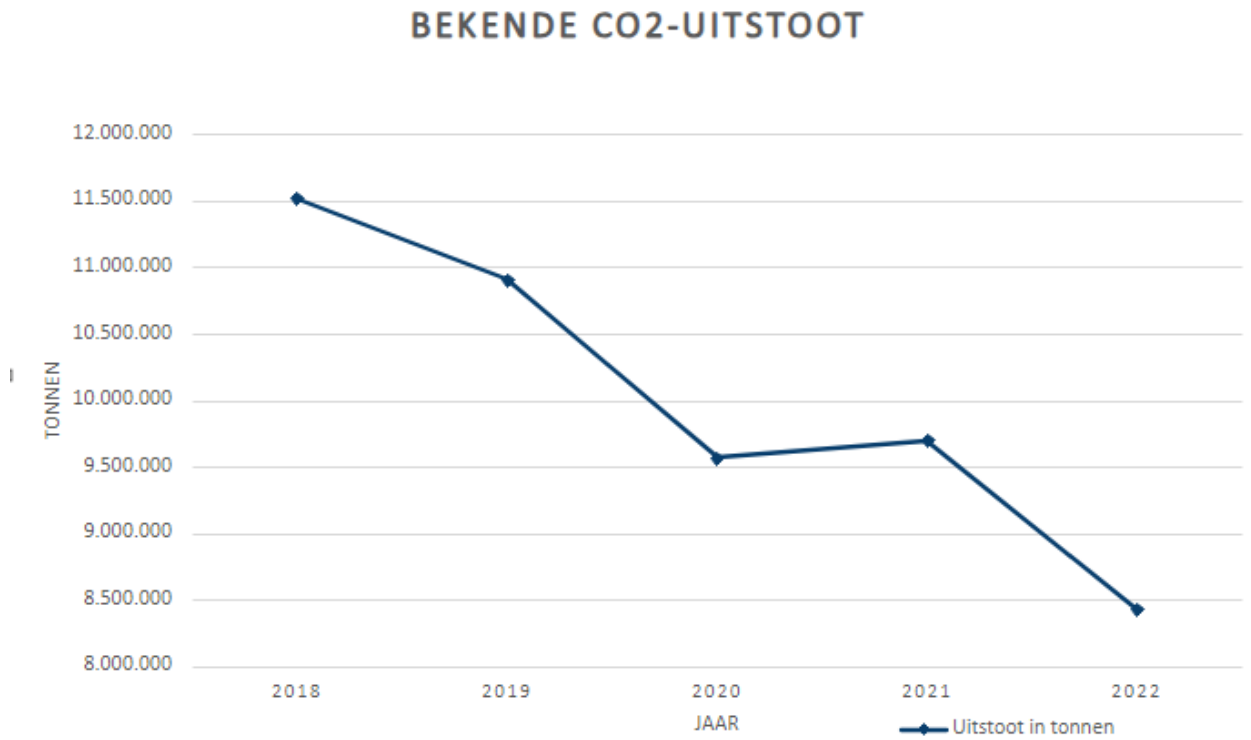
Dit betreft geïndexeerde cijfers met 2010 als basisjaar. Bij een CO₂-arme energievoorziening zal de CO₂-emissie in toenemende mate onder de lijn van het energieverbruik gaan lopen (ontkoppeling).

4. Nieuwe energie en leefmilieu

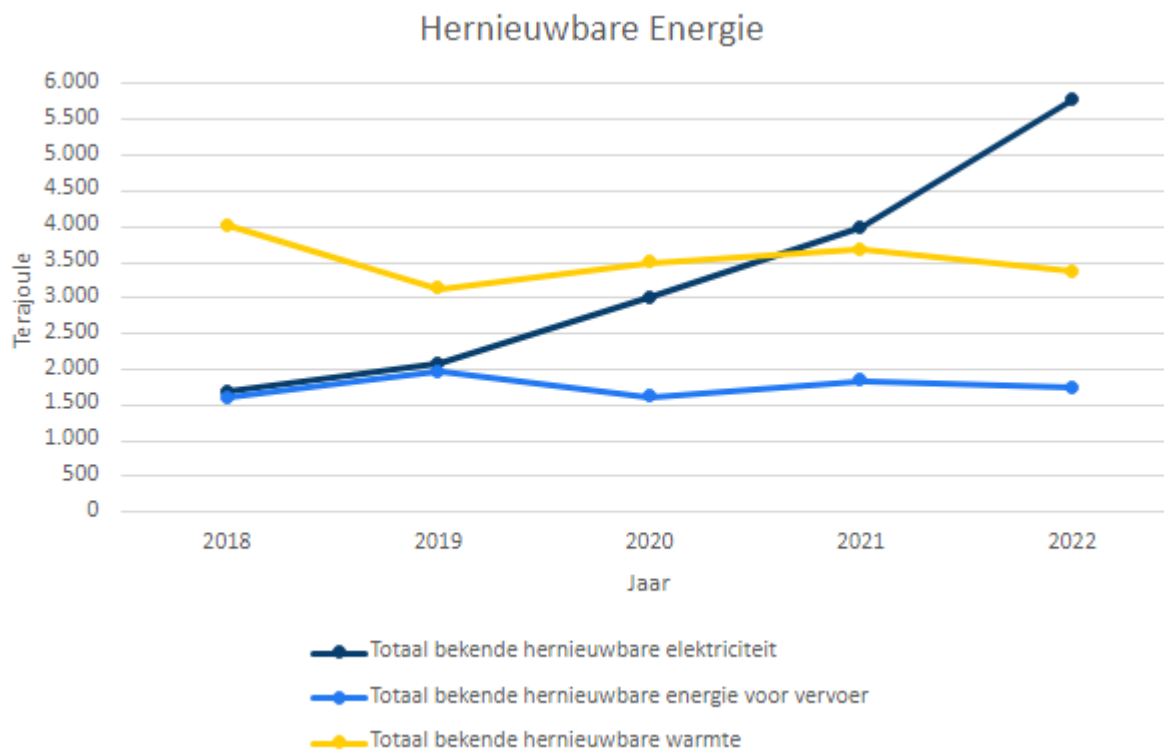
Indicator MO_8d: Bekende CO2-uitstoot (BBV).
Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat; bewerking: Kurtosis

Dit betreft de absolute CO2-emissie als gevolg van het verbruik van elektriciteit gas en vervoersbrandstoffen in Limburg

Indicator MO_8e: Hernieuwbare Energie (BBV).
Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat; bewerking: Kurtosis

Dit betreft het gebruik van hernieuwbare bronnen voor elektriciteit, warmte en vervoersbrandstoffen in Limburg.

Indicatoren bij 'een schone, gezonde en veilige leefomgeving'

PM

Doelindicatoren

4.1. Nieuwe energie

Ten aanzien van Nieuwe energie streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- in 2030 is het aandeel huishoudens met een laag inkomen en een woning van lage energetische kwaliteit gedaald van nu 6,6% naar 5%;
- in 2030 is op 70% van de geschikte daken kleinschalige opwek (<15 kWp) via gemiddeld 10 zonnepanelen op dak gerealiseerd, concreet moet dit leiden tot 1.300 MW PV-vermogen in 2030;
- in 2030 bedraagt de CO₂-emissie reductie van de gebouwde omgeving 55% t.o.v. 1990;
- in 2030 bedraagt CO₂/N₂O-reductie van de industrie 55% t.o.v. 1990;
- de energie-infrastructuur is betrouwbaar, wordt efficiënt benut en voorziet beter in de transportcapaciteit voor invoeding en afname van elektriciteit;
- in 2030 is er 2,5 TWh duurzame opwek van energie gerealiseerd voor grootschalige installaties (>15 kWp) in Limburg.

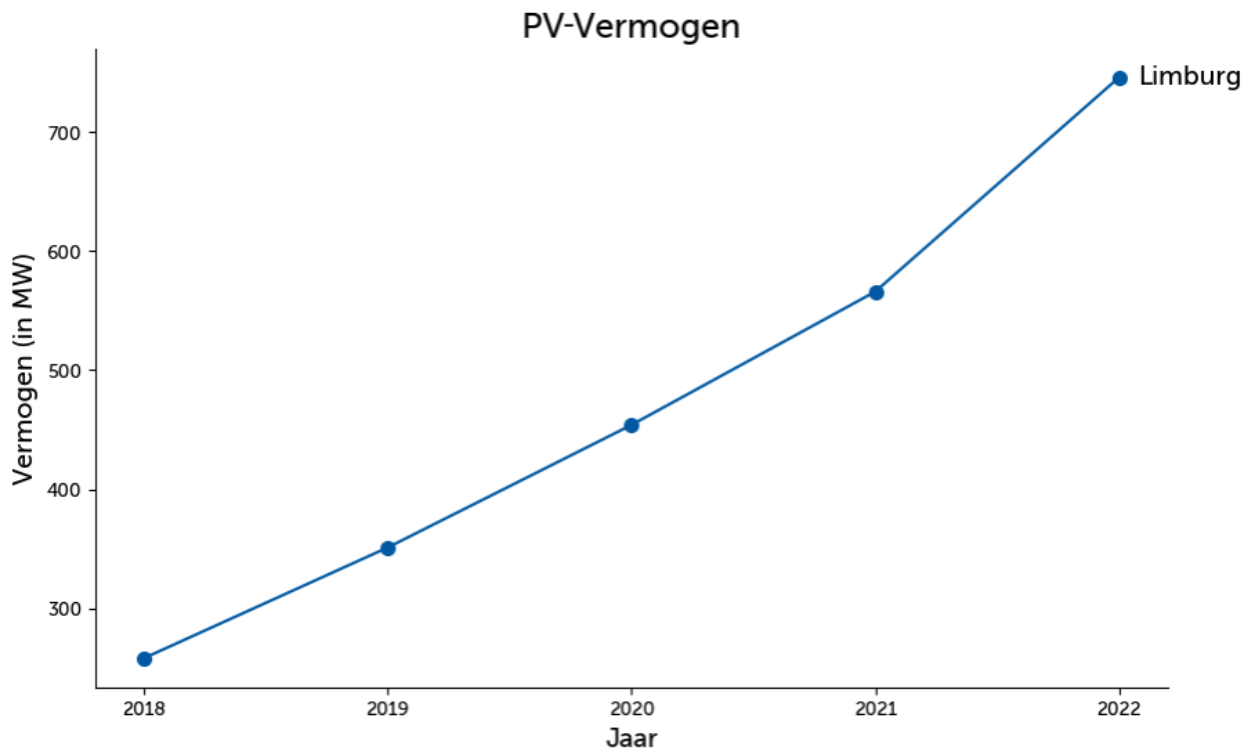
Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicator bij 'in 2030 is het aandeel huishoudens met een laag inkomen en een woning van lage energetische kwaliteit gedaald van nu 6,6% naar 5%'

PM

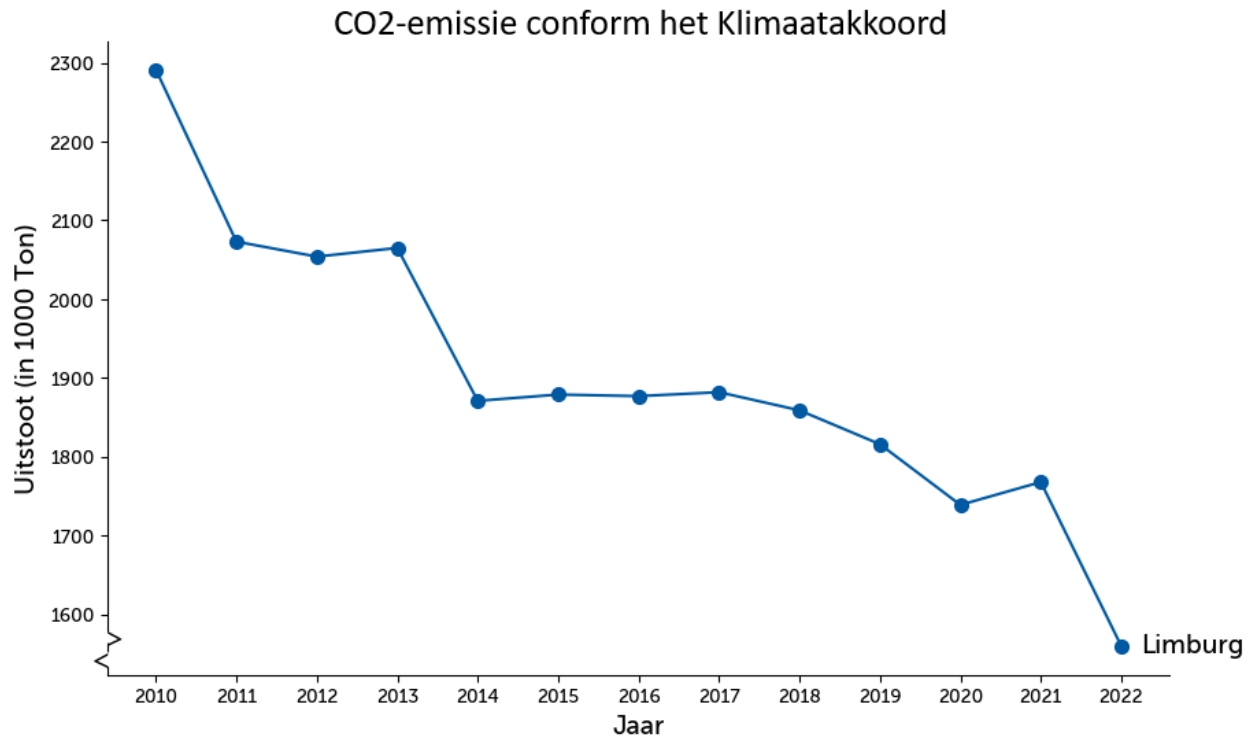
Indicator bij 'in 2030 is op 70% van de geschikte daken kleinschalige opwek (<15 kWp) via gemiddeld 10 zonnepanelen op dak gerealiseerd, concreet moet dit leiden tot 1.300 MW PV-vermogen in 2030'

Indicator D_36a: Het geplaatste PV-vermogen (MW) op dak op woningen in Limburg.
Bron: CBS

Indicator bij 'in 2030 bedraagt de CO2-emissie reductie van de gebouwde omgeving 55% t.o.v. 1990'

Indicator D_34a: CO2-emissie conform klimaatakkoord.
Bron: Regionale Klimaatmonitor

Indicator bij 'in 2030 bedraagt CO2/N2O-reductie van de industrie 55% t.o.v. 1990'

PM

Indicator bij 'de energie-infrastructuur is betrouwbaar, wordt efficiënt benut en voorziet beter in de transportcapaciteit voor invoeding en afname van elektriciteit'

PM

Indicator bij 'in 2030 is er 2,5 TWh duurzame opwek van energie gerealiseerd voor grootschalige installaties (>15 kWp) in Limburg'

PM

4.2. Gezond en veilig leefmilieu

Ten aanzien van Gezond en veilig leefmilieu streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- in 2027 is de gezondheid van de Limburger bevorderd door verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving t.o.v. 2020 middels:
  - verminderen blootstelling aan luchtverontreinigende stoffen;
  - verminderen geluidsoverlast & bevorderen van stilte;
  - verminderen emissies verontreinigende stoffen naar lucht;
  - voorkomen van vermijdbare milieuschade, c.q. het (vooruit)schuiven van milieuschade;

- in 2027 zijn risico's op ongelukken met gevaarlijke stoffen bij bedrijven of tijdens transport ingeperkt t.o.v. 2020.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicatoren bij ' in 2027 is de gezondheid van de Limburger bevorderd door verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving t.o.v. 2020'

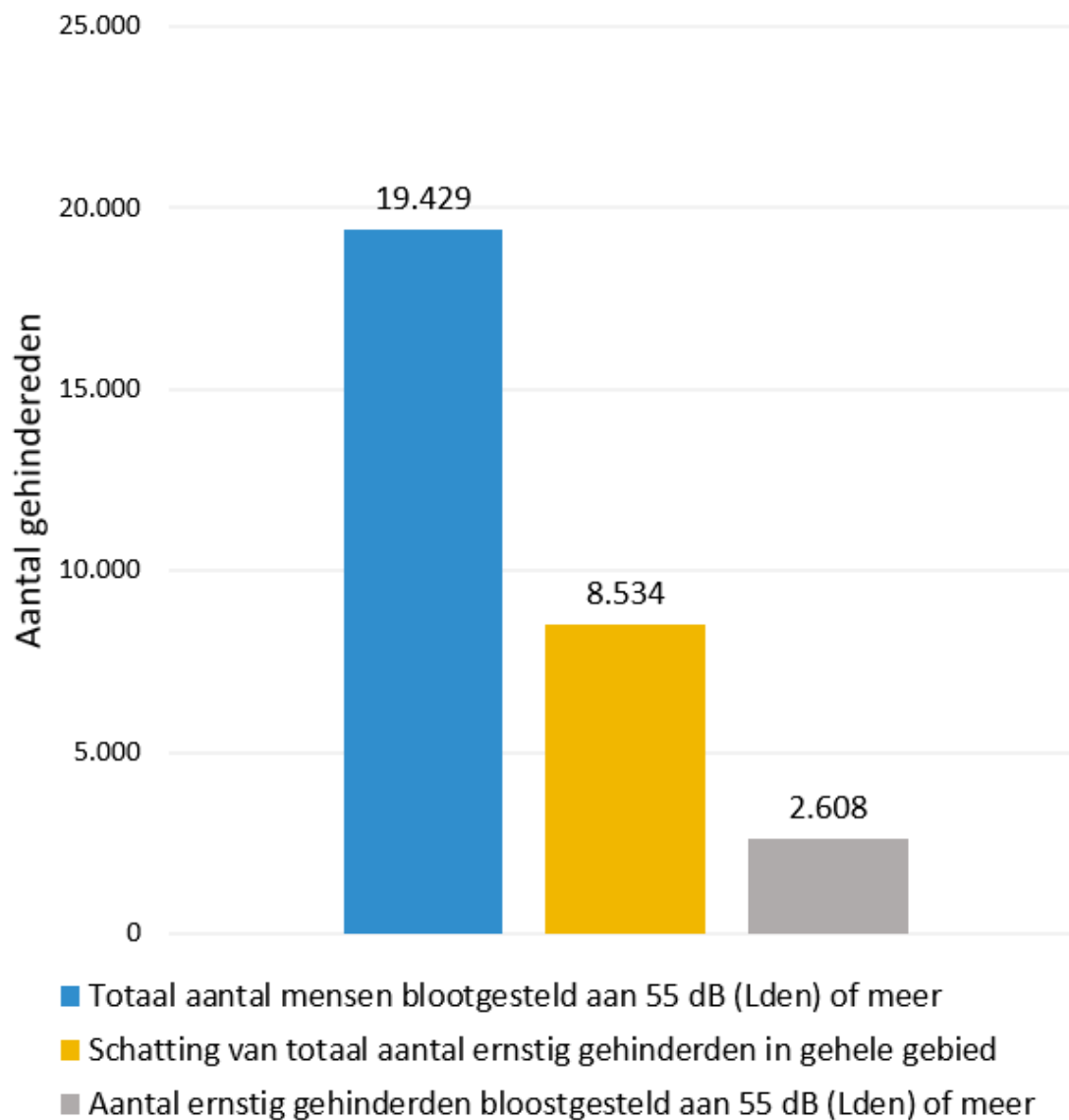
Het te verwachten maatschappelijke effect is dat Limburgers gemiddeld langer en in goede gezondheid leven. Enerzijds doordat zij minder ziek worden en stress beleven door de leefomgeving waarin ze verkeren en anderzijds dat zij minder risico lopen om te sterven bij een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Het causale verband tussen levensduur en de effecten van de leefomgeving op die levensduur is moeilijk aan te tonen. Relevante, maar niet allesomvattende, indicatoren zijn 1) het percentage van de totale ziektelast door omgevingsgeluid en luchtvervuiling, 2) het aantal maanden korter leven door luchtvervuiling en 3) de ervaren gezondheid. Deze indicatoren geven enig inzicht in de lange termijn effecten van het gevoerde beleid (zie de Maatschappelijke Opgave hierboven). Op de middellange termijn wordt daarvoor gekeken naar de emissies en blootstelling aan luchtverontreinigende stoffen, ernstige geluidshinder en slaapverstoring en de geluidsbelasting in relatie tot de geluidsnorm in stiltegebieden. Voor externe veiligheid is nog geen indicator beschikbaar, maar wel beleidsinformatie via www.risicokaart.nl.

Indicator D_37b: Aantal (ernstig) gehinderden en slaapverstoorden door provinciaal wegverkeer.
Bron: Actieplan Geluid Provinciale Wegen 2024

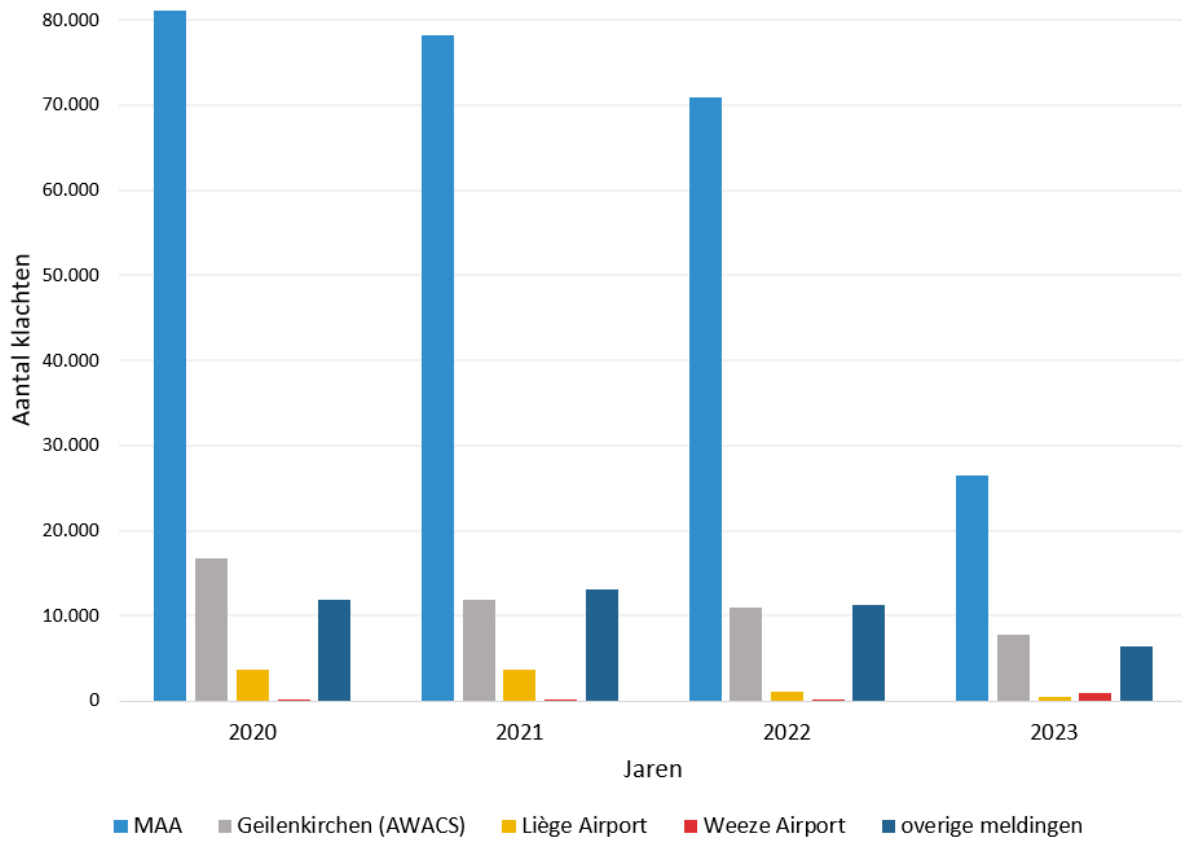

Aantal (ernstig) gehinderden met geluidshinder door provinciaal wegverkeer in 2023

Indicator D_37c: Aantal klachten vliegverkeer.
Bron: Klachten informatie centrum luchtverkeer

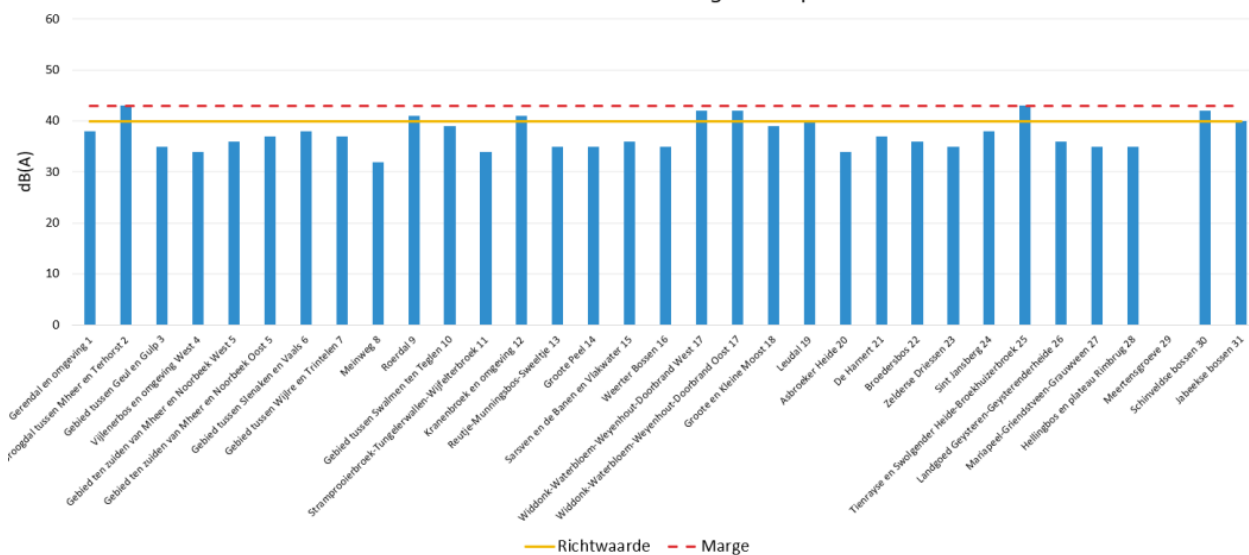
Aantal klachten vliegverkeer

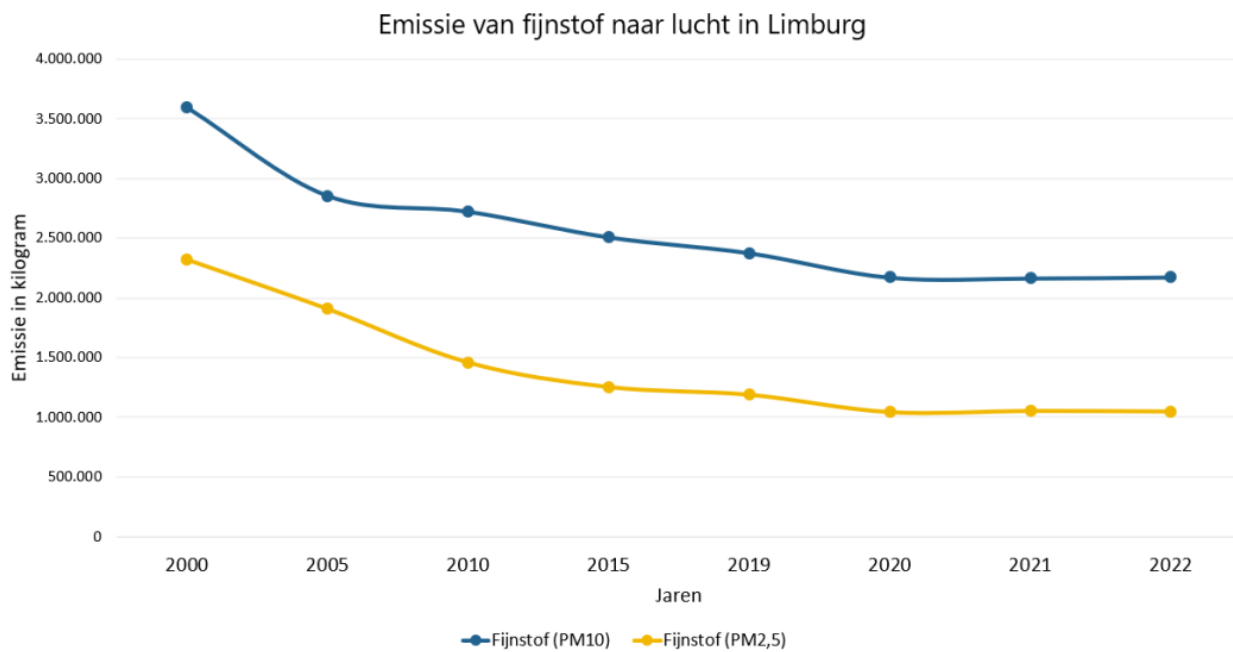
Indicator D_37d: Monitoring geluidsbelasting in stiltegebieden.

Bron: Monitoringsrapportage RUD

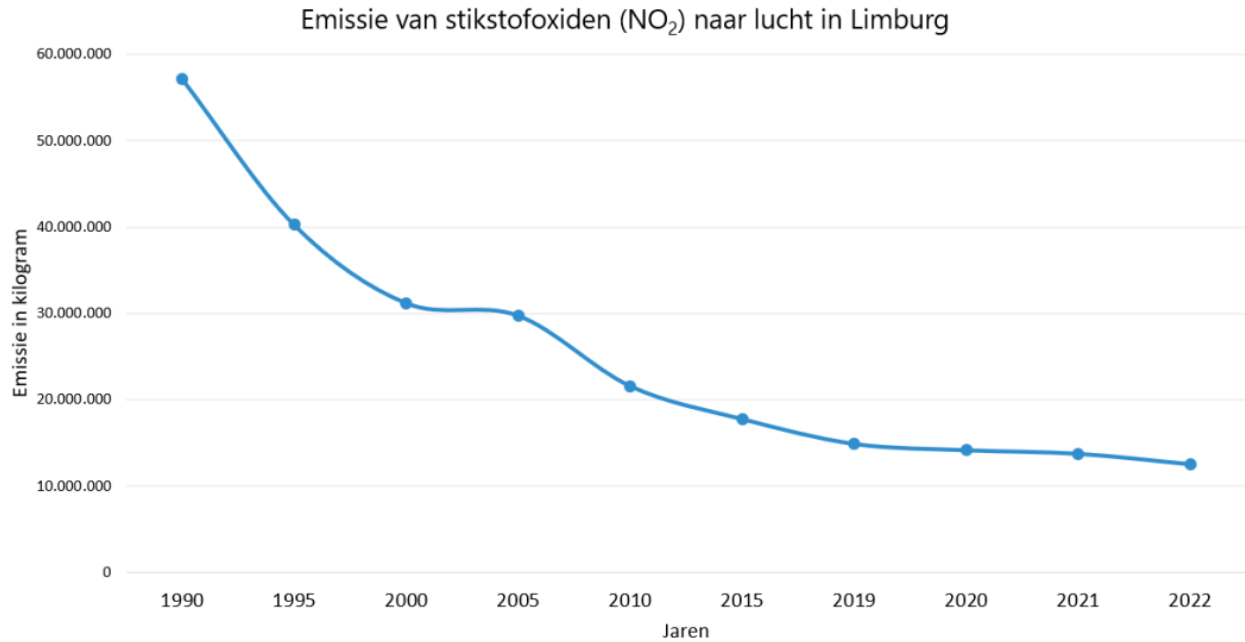
Geluidbelasting in stiltegebieden Limburg 2023
 Meetresultaten bemenste metingen LAeq, 24 uur

Indicator D_37fa: Emissie van fijnstof naar lucht.
 Bron: Emissieregistratie.nl, RIVM & GCN en GDN

Indicator D_37fb: Emissie van NO2 naar lucht.
 Bron: Emissieregistratie.nl, RIVM & GCN en GDN

Indicator bij 'in 2027 zijn risico's op ongelukken met gevaarlijke stoffen bij bedrijven of tijdens transport ingeperkt t.o.v. 2020'

PM

Resultaatindicatoren

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

PM